

Intervjuer om AFP i privat sektor

07.12.2017 Audun Gleinsvik

Om prosjektet

- 49 intervjuer
 - 25 ledere og 24 tillitsvalgte
 - 43 direkte, 6 på telefon
- Spredning på størrelse, bransje og dominerende ansettelsesform
 - Representerer bredden i arbeidslivet, men gir ikke grunnlag for generaliseringer til nasjonalt nivå
 - Se svarene i sammenheng med hverandre og aktørens situasjon
- Semistrukturerte intervjuer
 - Samtaleform med guiden som sjekkliste
 - Spørsmål bestemt av oppdragsgiver

Kunnskap om AFP

- Svært variabelt, og mange overvurderer egen kunnskap
 - Tendens til at
 - Ledere vet mer enn tillitsvalgte om finansieringen
 - Eldre vet mer enn unge
 - Store virksomheter vet mer enn små
 - "Need-to-know": Folk skaffer seg informasjon når de trenger det, ikke før
 - Også stor variasjon i viktigste kilder
 - Noen sier ledelsen og/eller fagorganisasjon er helt sentral, andre nevner dem ikke som kilde overhodet
 - Mange nevner Fellesordningens hjemmeside samt pressen og nettet, noen pensjonsforvalter/-rådgiver
-

Forskjell ny og gammel ordning

- Mange har ikke kunnskap om hovedtrekkene i endringen
- Mange nevner fleksibiliteten (kombinasjon arbeid/pensjon), livsvarig ytelse
- Ny ordning "Treffer ikke sliterne"

Fordeler og ulemper

- Mistenker en del taktiske svar: Vil ikke snakke stygt om en ordning de ønsker videreføre
 - Svekker lønnsevnen? De fleste sier nei
 - Fordel ved rekruttering og tar ikke hensyn til utgiften ved fastsettelse av lønn
 - Svekker konkurranseevnen? Avhenger av konkurransen
 - Hva har konkurrentene? Problem hvis de ikke har AFP
 - Fordel ved rekruttering? De fleste sier ja, også de som sier at yngre ikke bryr seg
 - Noen få ser AFP som verktøy i nedbemanning
 - Men andre peker på at AFP skaper rigiditeter, kan ikke si opp ansatte som vil miste AFP
-

Kvalifikasjonsvilkår og finansieringen

- Svært mange sier at rigiditeten i kvalifikasjonsvilkårene er urimelige og må endres
 - Kan miste hele retten ved uheldige omstendigheter eller slurv
 - Sykdom
 - Oppsigelse rett før 62 år
 - Utestasjonering
- En del arbeidsgivere mener de får svært lite igjen for sitt bidrag
 - Gjelder bedrifter hvor få blir til de når 62 år samt de med mange sesongarbeidere eller mye innleie til prosjekt

Forvaltningen

- De fleste er fornøyd: Innsøking går greit, nettsiden er god
- Noen få er svært misfornøyd:
 - Urimelig rigid regeltolkning av kvalifikasjonsvilkår
 - Urimelig regeltolkning og tungvinte prosedyrer for å unngå for høye avgifter på grunnlag av sesongarbeidere (bruk av sjablong)

Endringer i ordningen

- De fleste ser behov for noe utover Folketrygd og innskuddspensjon
 - Støttes også av en del av arbeidsgiverne som får lite igjen
 - Enkelte arbeidsgivere vil heller bruke pengene på innskuddspensjon
 - Noen sier at sliterne burde hatt bedre ordning, men at den er unødig for de som kan jobbe
 - Ingen konkrete forslag til hvordan dette skal oppnås
 - Kvalifikasjonsvilkår bør endres
 - Mulighet for gradert ytelse ved delvis opptjening?
 - Byrdefordeling: Få konkrete forslag
 - Avgift bare på grunnlag av fast ansatte?
-

